

BULETIN DE AVERTIZARE**Nr. 8/08.04.2025****Pentru prevenirea si combaterea organismelor dăunătoare la cultura de rapiță:**

Gândacul lucios (*Meligethes aeneus*) - Gândacii lucioși ajunși in stadiul de adulți sunt de dimensiuni mici, aproximativ 2,5 mm, de culoare negru-verzui metalic si au antene in forma de picior. Larvele sunt de culoare alba cremoasa, cu capul negru, trei perechi de picioare si pete maro închis, cresc pana la 3-4 mm lungime. Hrănirea adulților si a larvelor poate duce la avortul mugurilor si la reducerea numărului de păstăi.

<https://www.cropscience.bayer.ro/descopera/biblioteca-agronomica/ghidul-daunatorilor/meligethes-aeneus>

Viespea rapiței (*Athalia rosae*) Adultul are corpul de 5.2-9 mm lungime, cu capul de culoare neagra, toracele roșcat, pronotul galben roșcat, mezonotul si scutul galbene. Larva este polipoda, iar la completa dezvoltare are corpul de 15-18 mm lungime, de culoare cenușie, iar lateral si ventral, de culoare cenușie-verzuie. Larvele viespii de rapița ataca in toamna cultura de rapița provocând pierderi de pana la 90%, din aceasta cauza este si considerata unul dintre cei mai periculoși dăunători ai culturii de rapița. Larvele viespii de rapița se hrănesc cu frunze, flori, muguri terminali si păstăi. Larvele de pe partea din spate a frunzelor se hrănesc cu epiderma inferioara, ajungând într-un final sa consume tot limbul frunzei. Plantele care suferă un atac foarte puternic vor muri.

<https://www.cropscience.bayer.ro/descopera/biblioteca-agronomica/ghidul-daunatorilor/athalia-rosae>

Țânțarul silicvelor de rapiță (*Dasineura brassicae*) este un dăunător important al culturii de rapiță, ce provoacă pagube importante din cauza atacului silicvelor. Adulții trăiesc 3-4 zile și depun ouăle, de obicei, pe silicvele cu răni, lângă orificiile deschise de alte insecte sau pe silicvele mici. Larvele, cele care produc daune în culturi, au 2 mm lungime, mai întâi sticloase, apoi alb-gălbui, fără cap și picioare. Acestea, dezvoltându-se în interiorul silicvelor, pot duce la pierderea totală a semințelor în silicvele atacate. Silicvele atacate se colorează timpuriu în galben și plesnesc înainte de termen, prezintă umflături (gale). Având în vedere că sunt atacate și silicvele la începutul dezvoltării, acestea nu mai formează semințe.

<https://agrobiznes.md/tantarul-silicvelor-de-rapita-motivul-ingalbenirii-craparii-silicvelor.html>

Gărgărița silicvelor (*Ceuthorynchus assimilis*) poate produce atât pagube directe culturii de rapiță, ca urmare a atacului larvelor la silicvele și semințele de rapiță, cât și pagube indirecte, silicvele afectate de atac putând fi infestate de către țânțarul florilor de brasicaceae (*Dasineura brassicae*). În lan, de regulă gărgărițele ajung în zonele marginale, ulterior acestea migrând și spre interior. Depunerea ponte coincide de obicei cu perioada când silicvele de rapiță sunt abia formate. În literatura de specialitate se menționează că, în cursul dezvoltării sale, o larvă de *C. assimilis* consumă între 6 și 9 semințe. Adulții de *Ceutorhynchus assimilis* se hrănesc cu mugurii florali, polen, nectar și cu țesuturile racemelor. În urma hrănirii, mugurii se vor usca. Larvele se hrănesc cu semințele din silicve, putând distruge una sau mai multe. Din cauza atacului, silicvele vor fi deformate și se vor deschide prematur. Pragul economic de dăunare este de 1 adult/plantă aflată în stadiul de dezvoltare a mugurelui floral și de 2-3 adulți/plantă în stadiul de separarea mugurilor florali pentru gândacul lucios, 2 larve / planta pentru viespea rapiței, 30 % plante au frunze perforate pentru purici, 0,5 - 2 adulți/plantă la marginea câmpului la *Ceutorhynchus assimilis*.

<https://agrointel.ro/261635/gargarita-silicvelor-de-rapita-ceuthorynchus-assimilis-semne-atac-combatere>

Puricii cruciferelor (*Phyllotetra spp.*) *Phyllotreta atra* (puricele negru al verzei, puricele de pământ sau puricele cruciferelor); *Phyllotreta nigriceps* (puricele negru al cruciferelor); *Phyllotreta nemorum* (puricele vârgat al verzei) sau *Phyllotreta undulata* (puricele undulat al verzei). Insecta iernează în stadiu de adult printre resturile vegetale sau în stratul superficial în sol. Începând cu luna martie adulții se hrănesc cu diferite specii de plante crucifere spontane. După aceasta prima etapa de hrănire, adulții migrează spre plantele cultivate. . Pagubele asupra culturilor sunt produse de insectele în stadiul adult care consuma partea superioară a frunzelor. Plantele consumate de către puricii negri ai verzei au un aspect caracteristic, ciuruit. La atacuri puternice frunzele se usucă și planta este afectată.

<https://www.agromentor.ro/purici-pe-rapita-de-toamna-specii-prezente-si-controlul-lor/>

Putregaiul alb (*Sclerotinia s.*) Plantele afectate prezintă simptome de îngălbenire și ofilire. Atacul evoluează pe partea inferioară a tulpinii, unde apar zone de culoare albă sau galben-deschis la început, care ulterior devin brune. Dimensiunile acestor zone sunt la început mici, apoi ele cresc în mărime. În condiții de vreme umedă, zonele afectate sunt acoperite cu un miceliu alb, în care apar mai târziu scleroți negri, de diverse dimensiuni și forme

<https://agrii.ro/risc-major-al-putregaiul-alb-al-rapitei-sclerotinia-sclerotiorum/>

Putregaiul negru (*Phoma lingam*.) Putregaiul negru al rapiței poate afecta cultura pe întreg ciclul de vegetație, începând cu faza cotiledonală. Ataca toate organele plantelor, inclusiv coletul și rădăcina. Plantele afectate pot prezenta simptome de înroșire accentuată a frunzelor, fenomene de nanism și de maturare precoce. La atac puternic se brunifică și putrezesc. Caracteristice sunt simptomele de frângere a plantelor la nivelul coletului sau al ramificațiilor atacate. În resturile vegetale ciuperca poate rezista mai mulți ani.

<https://www.botanistii.ro/blog/putregaiul-uscata-verzei-phoma-lingam/>

Alternarioza (*Alternaria ssp.*) Pe frunze apar inițial pete circulare de culoare cafenie-brună, cu dimensiuni de până la doi mm. Petele sunt vizibile pe ambele suprafețe ale frunzelor și își pot mări dimensiunea până la un cm. Treptat, în interiorul petelor apar inele concentrice, iar pe marginea lor apare un halou galben. Pe silicve pot fi observate pete punctiforme de culoare neagră, înconjurate de zone cenușii. Odată afectate de agentul patogen, silicvele se deformează și se deschid prematur și astfel pot să apară pierderi mari de cultură.

<https://www.sanataeplantelor.ro/atentie-la-bolile-culturii-de-rapita-dupa-rasarire/fig-1-alternarioza-rapitei-www-botanistii-ro/>

Putregaiul cenușiu (*Bortytis sp*) - se transmite de la un an la altul prin miceliul prezent în resturile vegetale. Semnele atacului pe frunze pot fi observate prin apariția unor pete de culoare galben-cenușie, care sunt acoperite de un mușgai de culoare alb-cenușie. Frunzele afectate se înmoaie, putrezesc și mor. Tulpina afectată de putregai se necrozează. De asemenea, dacă infecția ajunge pe inflorescențe, recolta va fi afectată cantitativ.

<https://www.cropscience.bayer.ro/descopera/biblioteca-agronomica/rapita/boli/putregaiul-cenu-iu>

Făinarea(*Erysiphe cruciferarum*) - Simptomele tipice ale acestei ciuperci apar la suprafața organelor sub forma unor colonii miceliene superficiale difuze. Atacă toate organele aeriene ale rapiței: tulpină, frunze, ramuri, silicve. De regulă coloniile miceliene apar pe ambele părți ale frunzelor. Atacul la silicve se poate solda cu pagube în producție.

<https://www.sanatateaplantelor.ro/atentie-la-bolile-culturii-de-rapita-dupa-rasarire/>

Se recomanda executarea de tratamente fitosanitare pe parcele unde s-au depistat adulți/simptome prin determinări vizuale sau prin capturarea cu ajutorul capcanelor, cu unul din produsele :

Un insecticid,

- DELTAGRI (FASTER DELTA)-0,3 l/ha sau
- KARATE ZEON (NINJA) -0,150 l/ha sau,
- MOSPILAN 20 SG/ KRIMA- 0,2 kg/ha, sau
- MAVRIK 2 F - 0,2 l/ha, si

Un fungicid,

- TILMOR 240 EC- 1,0 l /ha sau
- KING 250 EW/(TEBUSHA 250 EW-a doua denumire comerciala) -1 l/ha sau
- PICTOR ACTIVE -0,6 l/ha
- CARAMBA TURBO - 1,0 l/ha

sau alte produse pentru protecția plantelor omologate pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

Măsuri alternative de combatere: mecanice, fizice, biologice.

Metodele durabile: biologice, fizice, mecanice și alte metode nechimice trebuie preferate metodelor chimice, dacă acestea asigură un control corespunzător al organismelor dăunătoare.

Pot fi utilizate la tratamentele fitosanitare și alte produse omologate pentru combaterea acestor organisme dăunătoare, conform bazei de date PEST EXPERT care poate fi accesată pe site-ul www.anfd.ro și www.madr.ro.

Prima stropire se recomandă la aproximativ 7-10 zile după capturarea a peste 10 adulți în capcane. După tratamentul inițial, capcanele trebuie înlocuite pentru a monitoriza un eventual nou val de gărgărițe. Dacă în capcane apar mai mult de 10 adulți după primul tratament, se recomandă o a doua intervenție cu insecticid la cel puțin 7-10 zile distanță de primul tratament. Pentru o eficiență maximă, tratamentele trebuie efectuate după ora 10:00, când temperatura aerului depășește 12-15°C, asigurând o activitate intensă a adulților.

ALTE RECOMANDARI :

- Respectați cu strictețe normele de protecție și securitate a muncii.
- Suprafețele tratate se vor inscripționa cu tăblițe de avertizare „TEREN OTRĂVIT“.
- Respectați cu strictețe: perioada de remanentă a produselor de protecția plantelor
- Tratamentul se va efectua pe timp liniștit.
- **Protejați familiile de albine** împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor conform Legii nr.383/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare, Ordinului nr.127/1991 al ACA din România, Ordinului comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației 15b/3404/1991/ al Departamentului pentru Administrație Locală și 1786/TB/ al Ministerului Transporturilor, precum și Protocolului de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMPIS privind implementarea legislației.
- Respectați prevederile Ordinului Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici privind utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor..
- Verificați cu mare atenție recomandările cu privire la compatibilitatea produselor atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecție a plantelor!
- Luați măsurile ce se impun pentru **protecția mediului înconjurător!**
- La efectuarea tratamentelor fitosanitare se vor respecta cu strictețe normele de lucru cu produsele de protecție a plantelor, pe cele de securitate a muncii, de protecție a albinelor și animalelor respectiv Ordinul Comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, 68/05.02.1992 al Ministerului Mediului,15b/3404/1991 al Departamentului pentru Administrație Locală și 127/1991 al Asociației Crescătorilor de Albine din România
- Conform Reg. CE nr.1107/2009,art.67,(1) , aveți obligația sa completați si sa păstrați pe o perioada de cel puțin 3 ani documentele de evidenta a produselor de protectia

plantelor utilizate in „Registrul de evidenta a produselor de protectia plantelor”, după
modelul:

Nume și prenume fermier/soc. comercială.....
Domiciliu fermier/sediul social al societății
(Comuna, județul)
Ferma (nume/număr, adresa).....

REGISTRU

de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor

Data efect uării tratam (ziua luna, anul)	Cultur a și Locul unde este situat terenul	Timpul aplicării - fenofaza	Tratamentul efectuat				Numele, pre- numele pers. responsabi le de efectuarea tratamentu lui, semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr. și data document prin care s-a dat în consum populație i
			Agentul de dăunare: boli/ dăunători / buruieni	Denu mire ppp folosi t	Doza Omol o gată /doza folosi tă	Supra fața, (ha)			

(Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art. 67, (1))

**VĂ RUGĂM SĂ AFIȘAȚI BULETINUL DE AVERTIZARE LA LOC VIZIBIL
PENTRU INFORMAREA TUTUROR CELOR INTERESAȚI.**

Responsabil Prognoză și Avertizare,

Dr. ing. Aurelian Valentin UNTARU

